

Número 145
setembre-
octubre 2006

el butlletí

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DEL BAGES

EDITORIAL
ARTICLE
COL·LECCIONABLE
ACTIVITATS

el butlletí

Edició:

AMICS DE L'ART ROMÀNIC DEL BAGES

Baixada de la Seu, 3

08241 Manresa

Telèfon 93 875 04 55

Correu-e: aarb@manresa.org

WEB: <http://www.manresa.org/aarb>

Coordinació

Laura Sardans

Disseny i composició

Anna Martí

Consell Assessor

Joan Badia Josep Llobet

Francesc Gasol Mercè Matas

Francesc Junyent Jaume Rius

Ester Llobet

Correcció

Jesús Sagués

Impressió

Sarrió

Dipòsit legal

B-3551984

Tiratge

425 exemplars

Ajuntament de Manresa

EDITORIAL

El patrimoni històric i monumental d'una societat no es basa únicament en els edificis civils i religiosos i les pintures i escultures que els decoraven. Es basa, també, en tot allò que es va crear en una època anterior i que ha romàs fins als nostres dies. Així ho defineix l'article 1.2 de la Llei 9/93 del Patrimoni Cultural Català: "El Patrimoni Cultural Català és integrat per tots els béns mobles o immobles relacionats amb la història i la cultura de Catalunya que per llur valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic, científic o tècnic mereixen una protecció i una defensa especials, de manera que puguin ésser gaudits pels ciutadans i puguin ésser transmesos en les millors condicions a les generacions futures".

El que ha arribat fins a l'actualitat de la Muralla de Manresa, construïda en l'època medieval, forma part de la història de Manresa i Catalunya per un valor històric: per un cantó, ha perviscut més de cinc segles; per un altre cantó, demostra com estava delimitada la ciutat en un moment concret i per a unes finalitats concretes. Aquesta Muralla, com moltes altres restes arquitectòniques i arqueològiques, mereix una protecció i una defensa especials, una protecció i una defensa que precisament li ha negat l'Ajuntament de Manresa. En aquests dies (a finals d'octubre de l'any 2006) s'han licitat les obres de construcció del nou edifici judicial, a la zona que va entre el carrer d'Arbonés i el passeig del Riu. Aquest edifici, si res ni ningú ho impedeix, deglutirà (verb adequat per a la situació) bona part del que queda de la Muralla de la banda del riu, i quedarà en l'oblit. Als volts d'un 20% d'aquesta part de Muralla ja va desaparèixer quan van enderrocar-se els antics edificis de la zona (els que donaven a la plaça de Montserrat) i no volem que ara en desaparegui la resta. La queixa queda reflectida públicament: no volem que s'actui amb total impunitat.

La junta

Al terme de Manresa hi ha una església dedicada a santa Susanna, al costat de la masia del Suanya (deformació d'aquell nom), ermita que els historiadors locals, tot i admetent que és del segle XVIII, consideren que en va substituir una altra, de medieval. Però no va ser així.

L'error sobre la situació de la primera església de Santa Susanna té el seu origen en l'historiador vuitcentista Mas i Casas, el qual, en el seu llibre *Ensayos históricos sobre Manresa*, diu que la capella és *en el manso antiguamente llamado de "santa Susana", después "Susanya" y modernamente "Suaña", en término de Vallfonollosa, limítrofe al de esta ciudad*. Sarret i Arbós també s'ho va creure, tot i que, referint-se a la donació que va fer a l'ermita la infanta Isabel, muller del comte d'Urgell, s'estranya que una dama de tan alta alcúrnia, ho fes "a una capella rústega i situada en un lloc solitari" (*Història de Manresa*, p. 290). La confusió venia de la interpretació de documents antics, que situaven el petit temple prop de la riera de Rajadell, però això no era suficient per a la ubicació al Suanya, perquè podia ser més amunt o més avall de la riera. Jo, en una publicació de ja fa uns quants anys, vaig fer constar els meus dubtes sobre això, perquè creia que la vella Santa Susanna havia de ser els Comtals, tenint en compte que hi havia algun document que la situava prop del Cardener i del terme de Castellgalí i, als Comtals, es donen aquestes circumstàncies.

La publicació, per Xavier Altés, del *Diplomatari del monestir de Santa Cecília de Montserrat* ha deixat la qüestió fora de dubtes: el document 130 del Diplomatari, que és un regist d'un del 8 d'agost de l'any 1016 (o del 1018), diu que la comtessa Ermessenda i el seu fill Berenguer (Berenguer Ramon I),

comte i marquès, van donar al referit monestir un predi situat en el comtat de Manresa, en el lloc anomenat Vinyar o Pallarès, prop de les illes de Manans, amb les seves cases, edificis, la torre i els casals, amb l'església de Santa

Susanna, predi que limitava a orient amb el riu Cardener i a migdia amb el terme de Castellgalí. Per si això no fos prou per situar la finca i l'església, un altre document del mateix Diplomatari (el

número 238, dels anys 1093 o 1094) fa constar la venda per un tal Bernat Ermengol d'una terra del terme de Manresa, vora l'alou de "Santa Susanna dels Comtals", propietat del monestir de Santa Cecília de Montserrat, i el mateix topònim el donen diversos testaments dels anys 1295 al 1387, dels *Libri testamentorum* de l'Arxiu Històric Comarcal de Manresa.

Per aquells mateixos anys trobem un altre nom per a l'església de Santa Susanna, el de Sant Jaume, que és el que encara té. La causa del canvi de titularitat degué ser la ruïna de l'església vella i la seva posterior reconstrucció, amb refecció de la volta. En un cas així, de refecció total o quasi, el Dret Canònic permetia el canvi de titularitat d'un temple i el

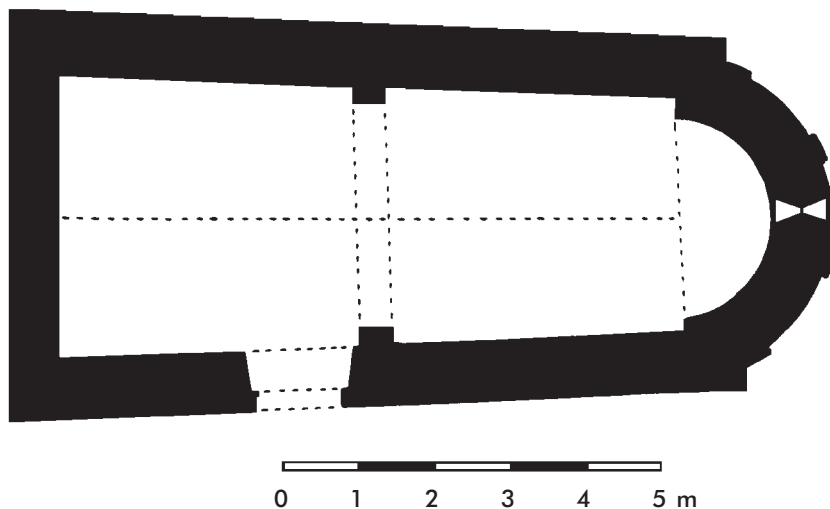
SANTA SUSANNA DELS COMTALS

Xavier Sitjes i Molins

Sant Jaume dels Comtals (Manresa, 1952)

SANTA SUSANNA DELS COMTALS

Planta de Santa Susanna dels Comtals (la segona església, romànica)

nom nou, de Sant Jaume, es veu simultaniejat en la documentació, amb l'antic, de Santa Susanna, a causa de persistir la devoció a aquesta darrera. Així, per exemple, Pere dels Comtals, en el seu testament del 1355, fa una deixa *a sancte Susanne Comitalibus*; Guillemoneta Prat, muller de Jaume Nerell, el 19 de setembre d'aquell mateix any, llega 200 sous a Santa Susanna, sense dir d'on, perquè es devia sobreentendre, igual que quan es fa un llegat a Sant Jaume s'entén que és el dels Comtals, perquè, si no, es determina d'on: "a Sant Jaume de Salerm", "a Sant Jaume d'Olzinelles"...

També és interessant el testament de Ròmia, muller de Berenguer Susanya, la qual, en testar el 28 de desembre del 1358, va escollir sepultura a la capella de Santa Susanna, veïna i a pocs metres del mas on ella vivia -el mas

de Santa Susanna-, del qual en queden restes dins l'edifici ocupat actualment per AMPANS i construït a redós d'una torre de defensa, la mateixa, probablement, de la qual parlava el document del 1016.

Amb les transcrits notícies documentals ja no es troba estranya la donació referida per Sarret, feta l'any 1420 a l'església de Santa Susanna per la infanta Isabel, filla de Pere III, donació que degué fer en atenció a què el temple havia estat propi dels seus avantpassats i que ella el tenia, encara, en la seva estima i continuava donant-li el nom antic.

De la segona església de Santa Susanna, de la romànica, en queda bona part de les parets laterals i la part baixa de l'absis, amb restes de les lesenes. Més tard la nau va ser allargada cap a ponent, on s'hi féu el portal i es va aparcar l'antic.

EVOLUCIÓ DE L'ARNÈS DEL CAVALLER EUROPEU (SEGLES XI-XV). DE L'AUSBERG A L'ARNÈS BLANC

Introducció

Com és de suposar, l'arnès del cavaller experimentà un seguit de transformacions a través d'una dinàmica continuada de reordenació de cadascun dels seus integrants. Cal dir que l'evolució de l'arnès no sempre va ser sincrònic, per tal com es produïen, dins una mateixa època, encavalcaments i anacronismes propiciats per les àrees geogràfiques, per la rutina adquirida i, fins i tot, pel poder adquisitiu del cavaller. Les noves armes i armadures eren molt cares i, per tant, no estaven a l'abast de tothom, i menys encara dels cavallers més pobres.

Per bé que el contingut d'aquest estudi resta delimitat als segles XII-XV, tanmateix, en aquesta síntesi evolutiva, hi hem inclòs el segle XI, per tal d'obtenir una visió més àmplia que faciliti la comprensió de tot aquest llarg procés, que va des de l'ausberg, com a principal element defensiu, fins a l'arnès blanc amb el qual el cavaller restarà protegit totalment amb peces metàl·liques.

Segle XI

Pel que fa a l'abillament del cavaller d'aquesta època, disposem d'una font iconogràfica excepcional. Es tracta del tapís de Bayeux –en realitat, és un brodat de llana sobre tela–, confeccionat probablement a França (o Anglaterra) al segle XI a partir de l'any 1066. Aquest tapís, d'inusitades proporcions (fa uns 70 m de llarg), ens explica, talment com la tira d'un còmic, la conquesta d'Anglaterra duta a terme pels normands. Entre les diverses seqüències

destaca la de la batalla d'Hastings (14 d'octubre de 1066), on la cavalleria normanda va derrotar la infanteria anglosaxona. En el combat morí Harold II, fet que facilità la coronació del duc Guillem de Normandia.

D'altra banda, existeix una altra font iconogràfica que també ens proporciona una informació molt valuosa per determinar l'armament d'aquesta època, i més encara perquè sintonitza amb el referent europeu que suposa el tapís de Bayeux. En aquest cas, ens referim a la Bíblia de Sant Pere de Rodes (principis del segle XI), on apareixen, entre les il·lustracions miniades, un conjunt de cavallers armats amb espases i llances, que es protegien amb ausbergs, cascs amb nasal i escuts en forma d'ametlla.

El fet que els cavallers representats en el tapís de Bayeux i la Bíblia de Rodes mostrin grans similituds en relació a la manera d'abillar-se en el combat, ens mena a pensar en una certa uniformitat, pel que fa a l'ús dels guarniments i adreços, dins l'àmbit europeu, fet que també podem fer extensiu als segles posteriors, tret d'algunes particularitats pròpies de cada país.

A principis d'aquest segle, partint de les il·lustracions de la Bíblia de Rodes, constatem que els cavallers es protegien el cos amb un ausberg curt que sobrepassava lleugerament la cintura, alhora que els cobria part dels braços. No tots els ausbergs eren iguals, ja que en trobem de malla, d'escates i encara uns altres fonnits de petites peces circulars metàl·liques muntades sobre cuir. Altrament, alguns eren reforçats amb tires de cuir i uns altres mostra-

L'ARNÈS DEL CAVALLER. SEGLES XII - XV

ven a la part superior una peça quadrada en forma de pitet. Es desconeix exactament quina era la funció d'aquesta peça, bé que també hi ha qui creu que es tracta d'una ventalla. Sigui quina sigui la seva funció, la retrobarem en alguns ausbergs d'Hastings i al llarg del segle XII. Els avantbraços, les mans, les cames, la nuca i el coll quedaven al descobert. El cap, per la seva part, era cobert amb un casc cònic amb nasal. En alguns casos la punta era més aguada, per tal com acabava en forma de bec. Els escuts, atès que les cames restaven desprotegides, eren molt llargs i tenien forma d'ametlla.

Les principals armes ofensives eren l'espasa, que la duïen penjada d'una corretja, i la llança, que tant podia servir per ser llançada com per envestir. Algunes llances podien dur una creueta a la part inferior de la punta, per tal de facilitar-ne la recuperació, cosa que també succeïa en el cas de dur un gallardet.

A partir de la segona meitat d'aquest segle, si ens guiem pel tapís de Bayeux, podem comprovar que l'armament no ha experimentat grans canvis. De tota manera es constaten una sèrie de millores encaminades a augmentar la protecció del combatent.

Així doncs, en aquest període, els cavallers continuaven duent l'ausberg com a peça bàsica de defensa, bé que, a diferència de començaments de segle, ara era més llarg i s'estenia fins als genolls, alhora que mostrava un tall a la meitat inferior per tal de facilitar la cavalcadura. D'altra banda, l'ausberg també s'allargà superiorment formant una caputxa, de tal manera que el cap, bona part del coll i la nuca restaven protegits. Les cames, per la seva banda, ja mostraven alguns elements defensius com tires de cuir entrecruades i fragments de malla situats al davant de la cama, a manera de greves, i lligats al darrere amb tires de cuir.

Com a armes ofensives destacaven l'espasa, que sovint es duïa entaforada dins l'ausberg a través d'una obertura aplicada a la malla, i la llança, de característiques semblants a les que trobem a la Bíblia de Rodes, ja que també se n'usaven amb creueta i banderoles i gallardets.

Cal assenyalar que bona part dels escuts que duïen els cavallers normands de la batalla d'Hastings eren ornats amb diverses figures, sense que encara no es puguin considerar senyals heràldics, ja que no eren representatius d'un llinatge determinat i no s'heretaven. De

Episodi corresponent a un fragment de la batalla d'Hastings (1066) inserit dins el tapís de Bayeux (segona meitat del segle XI)

L'ARNÈS DEL CAVALLER. SEGLES XII - XV

tota manera, es poden considerar com a antecedents de l'heràldica, de la mateixa manera que ho són escuts encara molt més antics, com els usats pels grecs, els ibers, els celtes, etc.

Segle XII

Durant bona part d'aquest segle l'arnès del cavaller no experimentà canvis substancials; més que res es tracta de millores puntuals encaminades a potenciar la capacitat defensiva de l'armadura.

Relacionada amb aquesta centúria podem destriar, entre altres, i utilitzar-la com a pauta, una font iconogràfica, consistent en un fragment de pintura mural que havia decorat la banda sud del mur de ponent de l'església de Santa Maria de Taüll. S'atribueix al mestre del Judici Final i la data d'execució se situa entre els anys 1123 i 1150. Es tracta d'un episodi bíblic que ens mostra el combat entre David i Goliat, just en el moment en què el futur rei d'Israel aixeca l'espasa per tallar el cap del gegant. A la part superior de la pintura hi ha un guerrer, en posició horitzontal, talment com si estigués ajagut (ha estat abatut i és mort?). Atesa la seva manera de vestir, idèntica a la de Goliat, cal pensar que és un soldat filisteu. Altrament, al costat de David, apareix un altre personatge que vesteix com ell, fet que fa suposar que es tracta d'un israelita. En aquest cas, tant el gegant Goliat com el guerrer filisteu, duen un ausberg molt llarg que sobrepassa un bon tros l'alçada dels genolls i amb un tall a la meitat de la part inferior, fet per facilitar la cavalcadura, tret que es relaciona amb els esperons que duen tots dos. El soldat filisteu es protegeix el cap amb una caputxa de malla, mentre que Goliat no en porta. En aquest cas, però, cal considerar la possibilitat que David la hi hagi abaixat per poder-lo

decapitar sense cap entrebanc. Per bé que el guerrer filisteu (o cavaller) es defensa amb un escut rodó –els d'ametlla protegien més espai–, les cames i els peus no tenen cap protecció. Entre les armes ofensives figuren la llança i l'espasa, que és entaforada dins la malla a través d'una obertura.

També disposem com a referència, entre moltes altres, de dues fonts angleses, també de caire iconogràfic, que ens permeten de concretar i de fer extensiu l'arnès del cavaller, usat durant aquesta època, a altres àrees geogràfiques. Una és una placa de coure repussat, coneguda amb el nom dels "Guardes del Sant Sepulcre", realitzada vers els anys 1140-50, mentre que l'altra és una pàgina amb il·lustracions miniades, extreta de la "Vida de Sant Edmund", amb una data que oscil·la entre els anys 1125 i 1150. En la primera podem veure tres cavallers protegits amb llargs ausbergs proveïts de caputxa de malla. El cap és cobert amb elms cònics punxeguts, acabats en punta de bec. Es defensen amb escuts ametllats o d'estel, on ressalten alguns elements decoratius, a manera de senyals heràldics. Tots van armats amb espases embeïnades, que resten amagades darrere els escuts, mentre que només n'hi ha un que dugui llança. L'altra –la pàgina miniada– ens mostra una càrrega de cavalleria en un enfrontament entre anglonormands i danesos. Els ausbergs, que són més curts que els anteriors –arriben només fins a tocar els genolls–, els duen damunt d'una llarga gonella. Els braços i les cames apareixen totalment coberts de malla.

Els elements coincidents que trobem en les fonts iconogràfiques analitzades, com el fet de portar, si més no dues, a diferents àrees geogràfiques, ens permeten de descriure els principals trets de l'arnès del cavaller al llarg del segle XII.

L'ARNÈS DEL CAVALLER. SEGLES XII - XV

Per ampliar-ne l'abast, encara podem fer referència, com a fonts, a la lluita de David i Goliat inclosa en la Bíblia de *Saint Etienne* (1109-11), o bé la matança dels Sants Innocents, grup escultòric inserit en una arquivolta de la portalada de l'església de *Santo Domingo*, de Soria.

Així doncs, al llarg del segle XII, l'ausberg es consolidà i continuà mostrant-se com a l'arma defensiva per excel·lència. Cap a començaments de segle s'allargà ostensiblement arribant fins a mitja cama, alhora que es generalitzava la caputxa de malla, substituïda més tard pel capmall. Les mànigues de l'ausberg cobrien totalment els braços, mentre que les cames eren protegides per les calces de malla. Cap a la meitat de segle, tot i que encara hi havia cavallers que el continuaven duent llarg, l'ausberg s'escurçà de nou i aparegué una

túnica enconxada de cuir, a manera de perpunt, que es duia normalment entremig d'una gonella, sovint brocada, i l'ausberg. Al mateix temps, anaren apareguent les sobrevestes amb la finalitat de protegir l'ausberg de les inclemències del temps. Els cavalls, fins ara desprotegits, s'anaren cobrint amb encobertats.

El casc cònic i punxegut amb l'additament de nasal es mantingué gairebé al llarg de tot el segle. El nasal, vinculat fins ara al casc, amb el pas del temps fou substituït eventualment per una careta que protegia tot el rostre. Altrament, també n'aparegueren uns altres que tenien la forma d'un casquet semiesfèric, proveïts també, sovint, de nasal i, alguns, de careta. Cal afegir que, de vegades, podien anar pintats, normalment a base de puntes curvilínies, amb alternança de dos colors. Ocasionalment també es podia prescindir de l'elm, ja que es considerava que la caputxa de malla o el capmall ja eren prou resistents. En aquest cas, se solia dur un casquet de roba sota la malla.

Escena que fa referència a la lluita entre David i Goliat, que havia decorat la banda sud del mur de ponent de l'església de Santa Maria de Taüll. MNAC

Entre les formes d'escut, predominava el d'estel o d'ametlla, al qual es podien afegir reforços consistents en vuit barnilles metàl·liques, de vegades flordelisades, que sorgien d'un anell o punt central i es dirigien cap als costats de l'escut, de tal manera que formaven un carboncle; altres vegades, mantenien el mateix esquema, però sense ésser capçats per les flors de lis. A més de l'escut d'ametlla, també se n'usaren de rodons i, fins i tot, d'ovalats. Durant el transcurs d'aquest segle aniran apareixent pintats en aquests escuts els primers senyals heràldics com a signes distintius de cada cavaller, fet que permetrà la seva identificació en el camp de batalla. D'aquesta manera sorgeixen els primers escuts d'armes, propiciant la gestació de l'heràldica.

CRÒNICA D'ACTIVITATS

Sant Martí Sarroca

24.09.06

Maria Mercè Matas i Cuspinera

Tot i el mal temps que ens anunciaven els “del temps”, vint-i-dos socis i cinc cotxes, amb la puntualitat que ens caracteritza, sortim de la plaça Infants a dos quarts de nou del matí i ens adreçem al Baix Penedès, on primer visitem la petita capella de propietat privada de Santa Margarida d'Agulladolç, amb característiques del 1r Romànic i força restaurada. Tot seguit anem al proper poblet de Sant Pere Sacarrera, ja esmentada en documents escrits de l'any 1031, dedicada a Sant Pere és clar, que es troba adossada a unes cases del poble i molt modificada.

La primera visita “important” és la que fem a la magnífica església d'origen monacal de Sant Marçal de Terrassola ubicada en el poble de Torrelavit. Té una planta amb nau única

Sant Marçal de Terrassola (Torrelavit)

Sant Martí Sarroca

rectangular, tres absis semicirculars disposats en forma de capçalera trebolada, un gran cimbori vuitavat al centre del creuer i una coberta a la nau de canó seguit lleugerament apuntat del segle XIV que va substituir a la original del XI. L'església té configuració pròpia dels temples de monestirs però no s'han trobat restes dels edificis que formaven el cenobi. Ha estat restaurada amb força encert pel Servei de Restauració de la Diputació de Barcelona entre els anys 1957 i el 1973.

L'última visita i que havia d'ésser la joia del dia, encara que no es va poder fer amb el temps que hauria calgut, va ésser la del conjunt de Sant Martí Sarroca. Per qüestions de temps es va veure el Museu del Castell i l'església acompanyats pel guia titular que ens va fer unes explicacions ajustades però un xic escasses. Cal recordar la importància de l'església de Sant Martí, magnífica mostra del romànic del segle XII, amb una gran riquesa escultòrica i molt bon estat de conservació.

PROPERES ACTIVITATS

Curs de Cultura Medieval - novembre

CURS DE CULTURA MEDIEVAL

“EL MONESTIR DE SANT BENET DE BAGES”

Dilluns 6

“Espais de la vida monacal al monestir de Sant Benet de Bages”

-*Dra. Francesca Español*

Dijous 9

“D’on provenen els recursos que van permetre construir Sant Benet de Bages?”

-*Dr. Llorenç Ferrer*

Dijous 16

“L’arqueologia de Sant Benet de Bages”

-*Arqueòlegs d’Arqueociència*

Dissabte 18

Sortida: 09.30 h des de plaça Infants (Manresa)

Visita guiada al monestir de Sant Benet de Bages (inici de la visita a les 10.00 h)

Dilluns 20

“Els benedictins en imatges. Monjos i monestirs”

-*Dra. Anna Orriols*

Dijous 23

Acte de cloenda amb un concert medieval grup “A Chantar”

Horari:

20.00 h

Lloc:

Auditori de Caixa Manresa (llevat de la visita guiada - dia 18)

(el Curs de Cultura Medieval va començar el 19 d’octubre amb una conferència d’Oriol Jonqueras)

Matinal - 26 de novembre

MUSEU D’HISTÒRIA DE LA CIUTAT - BARCELONA

Sortida:

08.00 h des de plaça Infants (Manresa) en autocar

Inscripcions:

Viatges Massanés, c. del Born, 6, Manresa
Socis a partir del 6 de novembre.

No Socis a partir del 8 de novembre

En cas que no s’arribi a un mínim de 28 persones, aquesta sortida no es realitzarà.

Actes de Nadal - 17 i 24 de desembre

DINAR DEL SOCI

Diumenge
17 de desembre
de 2006

Horari:

14.00 h

Lloc:

Hotel Pere III (Manresa)

MISSA DEL GALL

Diumenge
24 de desembre
de 2006

Horari:

23.00 h

Lloc:

Església de Mare de Déu del Grauet -també coneguda com a Santa Maria de la Maçana o Santa Maria del Grauet- (Aguilar de Segarra)

Accés a l’església de la Mare de Déu del Grauet

LA FOTO INCÒGNITA ?

Continuem amb el nostre joc en referència a la fotografia de la portada.

De quin lloc es tracta?

No hi ha cap premi.
El joc servirà per conèixer més el nostre art.

Adreceu les vostres respostes a:

Amics de l'Art Romànic del Bages
Baixada de la Seu, 3 · 08241 Manresa
o bé al correu: aarb@manresa.org

La resposta del número anterior és

**Santa Maria de Josa
(Josa i Tuixén – Alt Urgell)**

AMICS
DE L'ART
ROMÀNIC
DEL BAGES

OBERTA A TOTHOM

Els interessats en col·laborar amb la junta d'Amics de l'Art Romànic del Bages us podeu posar en contacte amb qualsevol de les persones de l'actual junta.

Born, 6 - Manresa
Tel. 93 875 39 00
Fax 93 875 16 55

manresa@viatgesmasanes.com

Carretera de Manresa a Sant Joan de Vilatorrada, 21 - MANRESA - Tel. 93 873 79 98

márquez

Muralla del Carme, 10-12 - 08240 Manresa
Tel. 93 872 26 44 - Fax 93 872 15 49
www.e-marquez.com

donem suport a la Cultura, perquè és de Justícia

Equip Juridic
3·5 advocats · procuradors · perits
frespuncinc

Plaça Nova i Adornats
Tel. 93 423 88 24 - Fax 93 409 04 24
info@equipjuridic.com
www.equipjuridic.com

CITROËN
FUTURAUTO S.A.
CONCESSIONARI OFICIAL

Cra. de Vic s/n (Pujada Roja) - Manresa
Tel. 93 873 85 00
www.futurauto.citroen.es